

ВІЛ/СНІД

**ВСЕ, ЩО
ВАЖЛИВО ЗНАТИ!**

ВІР ЛИШЕ ФАКТАМ!

ЗМІСТ

Епідемічна ситуація з ВІЛ в Україні	4
Що таке ВІЛ і СНІД?	6
Особливості ВІЛ	8
Як ВІЛ передається?	10
Як ВІЛ не передається?	11
Який ступінь ризику інфікування?	12
Як дізнатися про свій ВІЛ-статус?	13
Як захистити себе?	14
Потурбуйтеся про своїх близьких	15
Лікування	16
Стигматизація та дискримінація	17
Усунення стигматизації та дискримінації	18
Захист прав громадян України	19
Куди можна звернутися за допомогою?	20

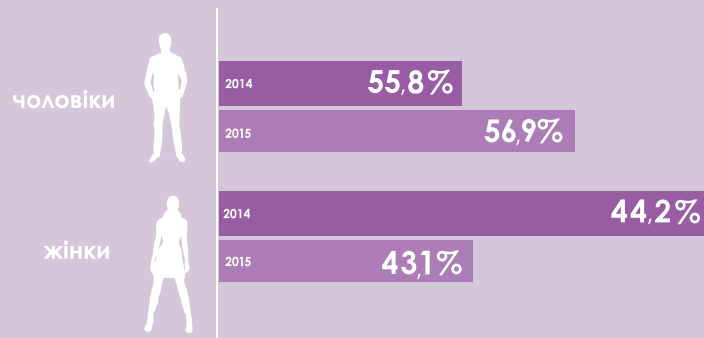
ЕПІДЕМІЧНА СИТУАЦІЯ З ВІЛ В УКРАЇНІ

Починаючи з 1987 року, в Україні офіційно зареєстровано 280 358 ВІЛ-інфіковані особи, у тому числі 84 045 випадків захворювання на СНІД*. Щорічно реєструється близько 20 000 нових випадків інфікування.

Проте ці дані не відображають реального масштабу епідемії ВІЛ в Україні: майже кожна друга особа із числа людей, що живуть з ВІЛ, не знає про свій ВІЛ-статус. За оцінками професіоналів, чисельність людей, які живуть з ВІЛ в Україні, станом на 01.01.2016 р., сягає сьогодні близько 220 000 осіб — у той час як під медичним наглядом перебуває лише 126 604 громадян України.

* Джерело: «ВІЛ-інфекція в Україні.
Інформаційний бюлетень №45»

Частка осіб, які інфікувалися ВІЛ статевим шляхом

З 2008 року статевий шлях інфікування ВІЛ став домінуючим в Україні. Серед нових випадків інфікування, зареєстрованих в 2015 році, частка осіб, які інфікувались ВІЛ статевим шляхом, становить 72,5 %.

Більшість людей інфікуються ВІЛ у працездатному віці 20–49 років і можуть продовжувати працювати після інфікування. Це означає, що в компаніях, на підприємствах і в організаціях кількість ВІЛ-позитивних співробітників може зростати.

Подібна тенденція не може не хвилювати роботодавців і співробітників. Виникають закономірні запитання: чи безпечно працювати поруч з ВІЛ-позитивним колегою, як дізнатися більше про ВІЛ-інфекцію і чи можна запобігти поширенню ВІЛ і розвитку СНІД у працівників?

Щоб захистити себе та інших, необхідно діяти, спираючись на достовірні факти.

ЩО ТАКЕ ВІЛ І СНІД?

ВІЛ — вірус імунодефіциту людини. Цей вірус вражає певні клітини імунної системи людини (CD-4), які захищають організм від різноманітних інфекцій, і призводить до розвитку СНІДу.

СНІД (синдром набутого імунодефіциту) — це комплекс захворювань, які розвиваються внаслідок руйнування вірусом (ВІЛ) імунної системи людини. Цей вірус може жити в організмі людини багато років, не викликаючи жодних симптомів. Більше того, він може передаватися іншим людям, перш ніж з'являться якісь ознаки захворювання.

ВІЛ-інфікування

Захворювання на СНІД

ВІЛ-інфекція

СНІД

В середньому 8–10 років
(за відсутності спеціального лікування).

ОСОБЛИВОСТІ ВІЛ

Необхідна умова інфікування — потрапляння вірусу в кров.

Вірус гине у зовнішньому середовищі, тому передавання можливе тільки через біологічні рідини людини, які містять велику кількість вірусу.

Біологічні рідини з високим вмістом ВІЛ:

- Кров
- Сперма
- Вагінальний секрет
- Грудне молоко

Біологічні рідини з низьким вмістом ВІЛ:

- Сльози
- Слина
- Піт
- Сеча
- Блювотиння

** Якщо в них нема видимих домішок крові*

Практичну небезпеку з точки зору інфікування становлять контакти з кров'ю, спермою, вагінальним секретом і грудним молоком людини, яка живе з ВІЛ/СНІД.

Отже, на робочому місці нема ризику інфікування ВІЛ.

Ризик інфікування виникає тільки під час надання першої медичної допомоги при нещасних випадках, які супроводжуються кровотечею.

ВІЛ ПЕРЕДАЄТЬСЯ:

- При сексуальних контактах (анальних, вагінальних, оральних) без презерватива.
- У випадках повторного (без стерилізації) використання обладнання для ін'єкцій, пірсингу, татуювань (наприклад, голок чи шприців) або іншого контакту з кров'ю ВІЛ-інфікованої людини.
- Під час вагітності та пологів, при грудному вигодовуванні від ВІЛ-інфікованої жінки до дитини, якщо не вживаються профілактичні заходи.

ВІЛ НЕ ПЕРЕДАЄТЬСЯ:

- При кашлі і чханні.
- Через посуд, одяг, телефон, сидіння унітазу, інші побутові предмети і знаряддя праці, якими користувалася ВІЛ-інфікована людина.
- При вживанні їжі, яку приготувала ВІЛ-інфікована людина.
- При укусі комара, клопа, воші, мухи або будь-якої іншої комахи.
- При контакті з потом чи слізьми.
- При рукостисканні, обіймах та поцілунках.
- Через тварин.

ЯКИЙ СТУПІНЬ РИЗИКУ ІНФІКУВАННЯ?

Чи небезпечно працювати поруч з ВІЛ-інфікованим співробітником?

Враховуючи можливі шляхи передавання ВІЛ, ризик інфікування на робочому місці практично відсутній.

Однак специфіка деяких професій (медичні працівники, лаборанти, працівники служби порятунку тощо) пов'язана з можливими контактами з кров'ю, а отже, вимагає дотримання особливих запобіжних заходів.

ЯК ДІЗНАТИСЯ ПРО Свій ВІЛ-СТАТУС?

Як може людина дізнатися, чи є в неї ВІЛ?

Не існує видимих ознак наявності ВІЛ в організмі. Тому людина може не знати про те, що вона ВІЛ-інфікована. Слід пам'ятати, що з моменту потрапляння ВІЛ в організм людини до моменту появи симптомів СНІД може пройти понад 10 років. Тільки спеціальний аналіз крові на ВІЛ може визначити, інфіковано людину чи ні (так званий ВІЛ-статус людини).

Результати аналізу можуть бути:

- Позитивні — це означає, що антитіла до ВІЛ виявлено (ВІЛ-позитивний статус).
- Негативні — антитіла до ВІЛ не виявлено (ВІЛ-негативний статус).

Важливою особливістю аналізу на ВІЛ є наявність «періоду вікна». Це час з моменту потрапляння вірусу в організм людини до можливості встановити його наявність за допомогою аналізу. Отже, в цей проміжок часу негативний результат аналізу не означає, що в організмі людини ВІЛ відсутній. Аналіз рекомендовано здавати через три і шість місяців після ситуації, пов'язаної з ризиком інфікування. Варто пам'ятати, що в цей проміжок часу існує ризик передавання вірусу іншій людині.

Для чого слід знати свій ВІЛ-статус?

- Для того щоб позбутися тривоги і побоювань.
- Для планування своїх стосунків.
- Для того щоб захистити себе і своїх близьких.
- Для вчасного початку лікування.

Тест ВІЛ –
(негативний)

ВІЛ-інфікування

Тест ВІЛ –
(негативний)

«Період вікна» 3–6 місяців

Тест ВІЛ +
(позитивний)

Для того щоб допомогти людині оцінити результати аналізу і розробити особисту стратегію поведінки, тестування супроводжується консультуванням.

ЯК ЗАХИСТИТИ СЕБЕ?

Способи запобігання інфікуванню ВІЛ базуються на знанні шляхів передавання вірусу.

Шляхи передавання ВІЛ	Способи профілактики
Кров у кров	■ Використання індивідуальних стерильних голок і шприців для ін'єкцій. ■ Стерилізація обладнання для ін'єкцій, пірсингу, татуювань.
Статевий шлях передавання	■ Утримання від статевих контактів. ■ Постійний статевий партнер, який має ВІЛ-негативний статус. ■ Взаємне зберігання вірності. ■ Використання презервативів.
Від матері до дитини під час вагітності, пологів та грудного вигодовування	■ Антиретровірусне лікування матері під час вагітності та пологів. ■ Кесарів розтин. ■ Штучне вигодовування.

ПОТУРБУЙТЕСЯ ПРО СВОЇХ БЛИЗЬКИХ

- Поділіться своїми знаннями про ВІЛ/СНІД з близькими людьми.
- Пройдіть тестування, щоб дізнатися про свій ВІЛ-статус.
- Плануйте свої стосунки відповідно до своїх знань про ВІЛ.
- Плануючи вагітність, пам'ятайте про те, що існує профілактика передавання ВІЛ від матері до дитини (прийом антиретровірусних препаратів під час вагітності, кесарів розтин і відмова від грудного вигодовування), тому майбутній матері необхідно знати про свій ВІЛ-статус.

ЛІКУВАННЯ

Лікування ВІЛ-інфекції

Хоча на сьогоднішній день не існує вакцини від ВІЛ і ліків, здатних повністю позбавити людину від вірусу, розроблено і впроваджено ефективну схему лікування, яка дозволяє знизити вміст ВІЛ в організмі, підтримати імунітет і значно покращити якість життя ВІЛ-позитивного. Своєчасне звернення по медичну допомогу підвищує ефективність лікування, яке включає не тільки призначення ліків, але й консультування та підтримку людей, які живуть з ВІЛ/СНІД.

СТИГМАТИЗАЦІЯ ТА ДИСКРИМІНАЦІЯ

Стигматизація — це упереджене негативне ставлення до людини через наявність у неї певних небажаних рис або ознак. Стосовно ВІЛ/СНІД стигма — це стереотипна негативна характеристика людей на підставі їхнього реального або ймовірного ВІЛ-статусу. Таке ставлення призводить до дискримінації. Термін «дискримінація» застосовується до дій, які чиняться стосовно людини внаслідок існуючої стигми і призводять до порушення її прав. Прикладами дискримінації відносно людей, які живуть з ВІЛ/СНІД, можуть бути незаконне звільнення з роботи, вимога пройти тестування на ВІЛ перед прийманням на роботу, відмова у прийманні на роботу або в навчальний заклад, відмова у наданні послуг у медичних закладах.

УСУНЕННЯ СТИГМАТИЗАЦІЇ ТА ДИСКРИМІНАЦІЇ

- Зменшить психологічні перешкоди, які заважають добровільному конфіденційному тестуванню і консультуванню.
- Створить умови для зміни поведінки.
- Допоможе нормалізувати стосунки, зокрема між співробітниками, і зменшить безпідставні побоювання.
- Створить умови для своєчасного початку лікування.
- Забезпечить дотримання законодавства.

ЗАХИСТ ПРАВ ГРОМАДЯН УКРАЇНИ

Закон України гарантує:

- Дотримання прав і свобод, визначених Конституцією України, включаючи право людей, які живуть з ВІЛ/СНІД, на працю, навчання і медичне обслуговування (захист від дискримінації).
- Добровільне анонімне і конфіденційне тестування на ВІЛ, яке супроводжується консультаціями до і після обстеження.
- Безкоштовний і вільний доступ до медичної допомоги і соціальних послуг для людей, які живуть з ВІЛ/СНІД.

Дискримінація у відношенні людей, які живуть з ВІЛ/СНІД, є порушенням законодавства України.

КУДИ МОЖНА ЗВЕРНУТИСЯ ЗА ДОПОМОГОЮ?

Ви можете звернутися в кабінет конфіденційного/анонімного консультування і тестування на ВІЛ у вашому місті і районі.

Телефон довіри

Із запитаннями та для отримання додаткової інформації також можна звернутися на Національну лінію телефону довіри з проблем ВІЛ/СНІД. Телефон довіри працює цілодобово. Зі стаціонарних телефонів України – дзвінки безкоштовні.

Профілактика — найбільш ефективна зброя проти ВІЛ!

0-800-500-451

Загальнонаціональна гаряча лінія з питань ВІЛ/СНІД та туберкульозу.
Цілодобово, анонімно, конфіденційно.

www.aidsfacts.helpme.com.ua

Компанія Deutsche Gesellschaft für internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH в Україні
Програма профілактики ВІЛ/СНІД
Україна, 01001, м. Київ,
вул. Хрещатик, 15, оф. 74
Тел.: +380 (44) 495-50-07

Виконавець:

giz Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH

ЦЕНТР
ГРОМАДСЬКОГО
ЗДОРОВ'Я

МІНІСТЕРСТВО
ОХОРОНИ
ЗДОРОВ'Я
УКРАЇНИ